

Záznam č. 1 (výsledné zjištění: oblast středočeských nářečí)

Maminka si mислеla, každej den že housata museji bejt vikoupaní. To nebili auta, to jeli jenom koňe, no kočí, diž videl, že de harant, tak se mu vihnul. A no tak, maminka bílila a povídá mi: „Haleť, Marjánko, dojdí vikoupat ti husi.“ No tak já šla, to mi bili taki asi štiři roki. Já šla koupad husi. Nesla sem si klacek a šla sem s ňima do toho ribňíka u Kratochvílovic. Mi sme bidleli tam naproťi dříf. Jak sou Kratochvílovic, tak takle přes tu jejich stodolu. Dívali sme se do tí jejich stodoli z vokna. A no tak sem hnala vikoupat...

Záznam č. 2 (výsledné zjištění: oblast podkrkonoší)

Jennou sem chodíl po souseňních wesňících, scháňel sem kráwu, gde bi bila na prodej. A večír, tak kolem devítí hodín sem šel domu, bilo to v leťe. A tam taklečki za jeňňim domem pod hájem seďali wot souseda dwá sinové a wod hrobaře taki sin. Tak sem tam s ňíma wostal a howořime a najenou nan náma u háji takowá rána obrouská. A won tam na tom kopečku bil takowej velikej souš, suchej smrk, kerej moh dáť takle pul třetího, tři metri dříwi...

Záznam č. 3 (výsledné zjištění: oblast českomoravských nářečí)

To tu bil ňákej učitel Maďera a dostal se tadi do Vojtěchova nebo tam a viplaťil tam ňákou holku. Ale pjekně ji přetach. Pan řídčící celej zoufalej: „Prokristapána, pane učiteli, co ste tole provet, co tole bude?! Túle ten... já... já to...“ Poďívá do vokna, sipe tam ženská, ke škole, a prej: „Diť je to paňi přecedová, vi ste přecedovo děfče zřezal!“ No, Maďera stoup, ta přišla, spustíla svou, tak ji vzal za límec a tadi kousek ešťe ňíš, za tu sedací část, a virazil ju ven ze školi.

Záznam č. 4 (výsledné zjištění: centrální oblast středomoravských nářečí)

Já sem ráda vebírala vrane. Vite, to bela naše pochótka! Dež bele mladi, tak sem chodíla decki vot stromo ke stromo a tlókla sem na strom a vone se navrcho vozivale f tem křovó tam... Já sem jedenkrát šla dom a já sem tam videla na jednim stromňe, že tam litale stari vrane a ževile te mladi. Tak já sem nechala fšeckihó a velezla sem na strom a vebírala sem si te vrane.

Záznam č. 5 (výsledné zjištění: severní (valašská) podskupina východomoravských nářečí)

Přyšet za mnú zdejší opčan, byť to penzysta. A sťežováť sy, že mu můj pes rostrh gaťe. Já sy povídám, tak sy to rozmýšlám, povídám mu: „Éj, ale toš, strýcu Skúpiťový, myslím, můj pes to asy nebýt.“ Že byť. „Poznát sem ho, byť to váš,“ povídáť ňe. Já povídám: „Tož víte-i co. Poťte sa poďívat a zistíme to na místo samém, lestí (= jestli) sú to ty gaťe rostrhtë zubami od mojihó psa.“ Tož zme přyšli k nám, s cesty zavoťám: „Punťo, pocem!“ Punťa sa přýhrne spoza chaľupy a povídám mu: „Pocem, tu sy seďňi!“ Chýřil sem ho za hubu, sem mu ju otevřet a ptám sa teho strýca Skúpiťového: „Toš čým vám ty gaťe rostrch?“ A on chudák nem'et aňi jedneho zuba.

Záznam č. 6 (výsledné zjištění: západní (opavská) podskupina slezských nářečí)

Mjeli smy vyletu polefku na taleřach a chčeli smy objedvač. A tu najednum bling nam do oken a už byla polefka plna škľa a uš smy ot stoľa učekli. A uš smy prajeli, už je końec. Mušymy do sklepa, do pivňice. 102 Tak smy šli do tej pivňice. Mjeli zmy tam, cera mjela třymjesyčňi džečo (= dítě). Tak co s tym džečem, božatkem? Tuž zmy vatu temu navinuli na ušy, aby temu bľanky ňepopukały. A ja potym raz vylezu po schodach se podžyvač, tak se mi zdało, že pršy. Vylezu ven se podžyvač. Próboha! Tu už hore (= hoří)!

Záznam č. 7 (výsledné zjištění: oblast přechodových nářečí česko-polských)

F Češiňe (= v Těšíně) ućikli (= utekli) Ruši z lagru. A ći Ruši, oňi tam m'eli takum starum stodołe, a ći Ruši vleźli do tej stodoły a tamek (= tam) nocovali. A žodyn (= žádný, nikdo) ňev'edžeł, že tam nocujon. Śostra šľa na śano do kruf (= pro seno pro krávy). A teras jedyn Rus vyloz z automatym (= samopalem) a pravjył, že jag ih vyzradźi, že jum zastřeli. Ona ňepov'edźała ňic, ene to mamince pov'edźała, že tam ći Ruši son. Tož my ešče śe nad ňimi smiľovali...a navařili my jim jodľa (= jídla), dali my jim pojeśc.